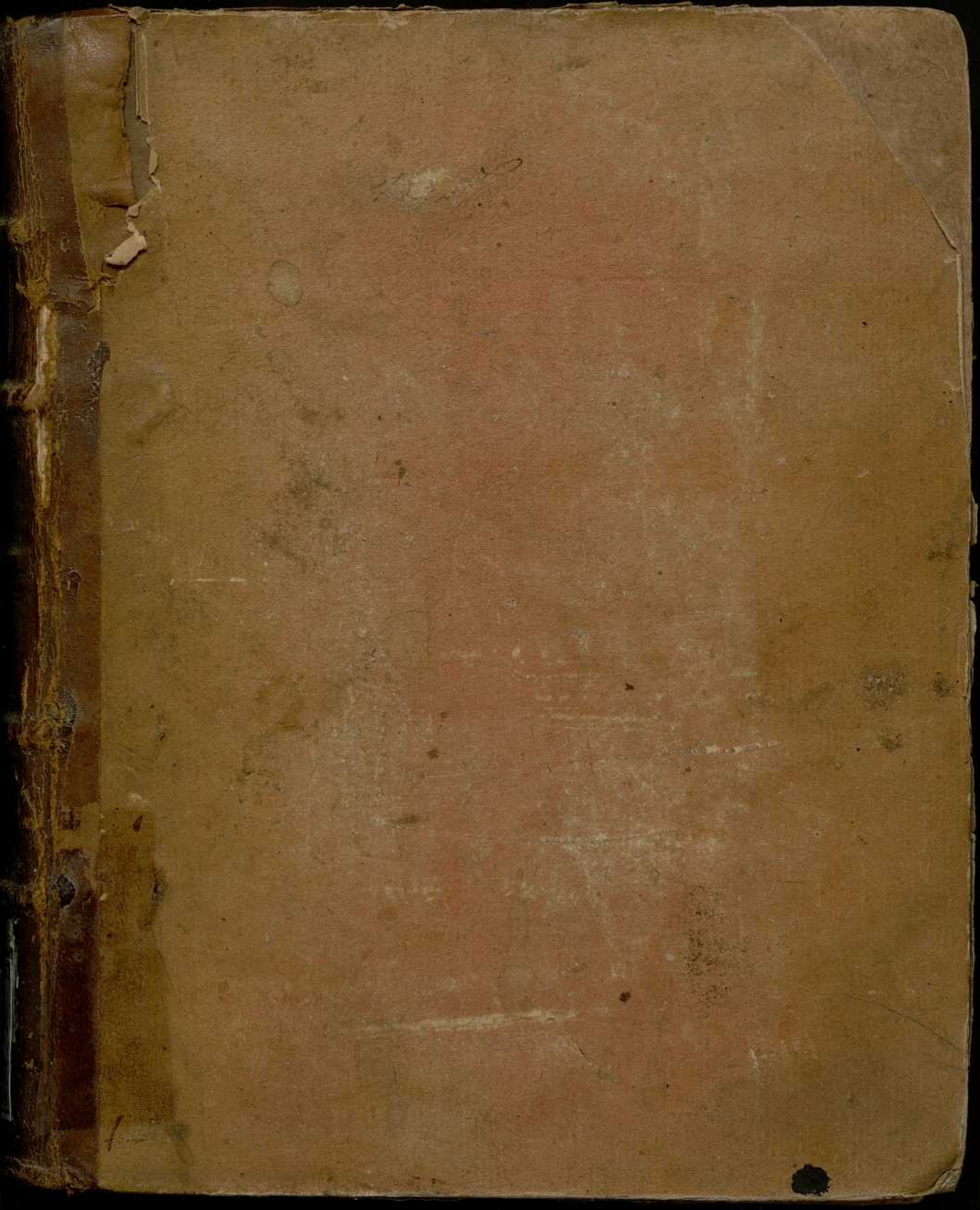

DISSERTAT

BOTANICÆ

A
47
415

BIBLIOTECA HOBBS
GRANADA

Serie

A

Estado

47

No.

415

12
9-01

20 scales

A-58(043) HELL

0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

BIBLIOTECA HOSPIDAL
GRANADA

Salas: A

Estanteria: 47

Num. de libro: 415

~~12~~
2-91

20 scales

A-58(043) HELL

OBSERVATIONES BOTANICÆ
 CIRCA
 SYSTEMA
 VEGETABILIIUM

DIVI

A LINNE,

GOTTINGÆ 1784 EDITUM,

QUIBUS

ACCEDIT JUSTÆ IN MANES
 LINNEANOS PIETATIS

SPECIMEN.

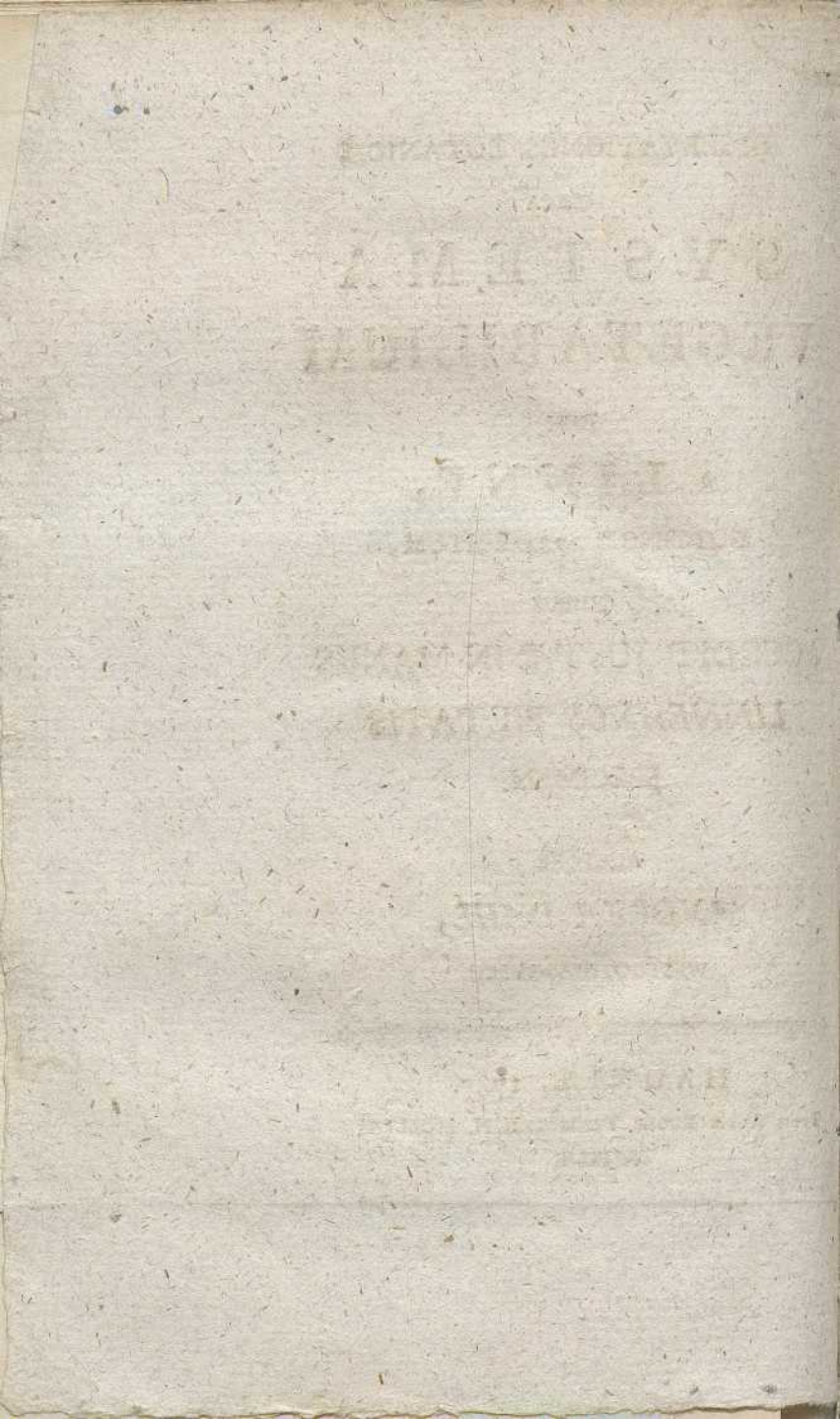
AUCTORE

ANDREA DAHL,

WESTGOTHIA - SVECO.

HAUNIÆ, 1787.

TYRIS AVLÆ REGIÆ TYPOGRAPHI N. MÖLLERI
 & FILII.

GENEROSISSIMO DOMINO

CLAUDIO ALSTRÖMER,

L. B.

CANCELLARIÆ REGIÆ CONSI-

LIARIO,

ORDINIS REGII WASÆI

COMMENDATORI,

NOBILISSIMO DOMINO

ABRAHAMO BAECK,

M. D.

ARCHIATRO,

REGII COLLEGII MEDICI PRÆSIDI,

ORDINIS DE STELLA POLARI

EQUITI,

Ut intimis LINNEORUM Amicis

SACRUM.

ORDINE REGIUM

CLAUDE ALSTONER

18

ORDINE REGIUM

CLAUDE

ORDINE REGIUM

ORDINE REGIUM

ORDINE REGIUM

ORDINE REGIUM

M. D.

ORDINE REGIUM

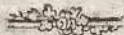
ORDINE REGIUM

ORDINE REGIUM

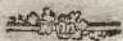
ORDINE REGIUM

ORDINE REGIUM

ORDINE REGIUM

plura constituisse nova Plantarum Genera, quæ Divi a LINNE in Supplemento ad Genera sua dudum cognita retulerant. Hinc mihi persuadeor tantum me posse consulere Orbi Botanico hisce observationibus, ut proxima editione Systematis Vegetabilium uno saltim loco excludantur. Num erroris hujusce solus accusandus sit Incliti Nominis laborisque indefessi Botanicus, Consiliarius Regius aulicus & Eques Ordinis de Wafa, Dominus Professor JO. ANDR. MURRAY, non facile dixerim, quum forte non viderit plantas in Supplemento & Dissertationibus Equitis THUNBERG descriptas. Etenim si quis convictus erit ejusdem vel diversi Generis esse plantas, requiritur, ut non solum legantur characteres Specifici, chartæ impressi, sed etiam ad manus sit ipsa herba, oculis obvia. Nec mirum, quod Eques THUNBERG absque Supplemento nondum edito, singulas a se collectas plantas a novis sibi ignotis semper distinguere potuerit; audivi enim, sagacissimum Naturæ Mystam Archiatrum a LINNE plures agnovisse tales sui Systematis

stematis errores, quos, dum in vivis esset, dudum annotaverat, & si novæ Systematis editioni IPSI præesse licuerat, emendaturum. Non est sortis humanæ ab omnibus mendis sibi cavere; quare veritatem quærere & scientiæ, quantum fieri potest, lucem affundere unicuique incumbit.

Dum in consortio Immortalium Virorum a LINNE nova, ut videbatur, planta nobis obveniret, cujus esset ordinis naturalis, primum quæsimus & illam cum Generibus hujus ordinis, habita ratione characterum essentialium, comparavimus; quo facto, si ad Genus quoddam ejus ordinis non pertineret, tum primum novum condidimus, quod quin fixum foret, dubium non fuit.

Si hoc modo in omnibus Generibus quisque versaretur, imprimis cum Recentiorum Botanicorum scripta evolveret, plura certe se offerrent Genera, graves ob causas, ad prius determinata, necessario amandanda. Hanc semper secutus sum methodum, eam-

que pro lapide Lydio in novis Generibus condendis habeo. Hæc quoque fuit causa, etfi multis invisâ, cur Dni. a LINNE suis in scriptis non alia Naturæ producta civitate donarent, quam propriis usurpata oculis, ne convicti hujus veritatis, methodo dicta severissima observata, multiplicatione tam Generum quam Specierum in pristinum chaos scientia rueret. Recentiorum enim ille Multiplicandi Naturalia pruritus non aliunde oriri videtur, quam quod, quo plura nova Genera & Species quisquam invenerit, eo major inde Botanicus apud vulgum esse videatur.

Quod nudo respectu *Numeri partium* non fas nova formare Genera, certo certius constat ex pluribus plantis ejusdem Generis omnium consensu probati, ubi non nisi numerus variat, ut PORTLANDIÆ, TRIANTHEMÆ, COTYLEDONES. &c. Sic PHYTOLACCA, cujus quatuor sunt Species, si numeri sola ratio haberetur, quatuor diversa efficeret Genera, quod illegitimum esse

esse, quisque in Botanica vel minime versa-
tus, videre potest. Quid? quod ex unica
Specie novum fingeret Genus, qui novit nu-
merum sæpe variare in una eademque Specie.

CALYX communis quemadmodum
& Receptaculum essentialia sunt in Syngene-
sia, sed, qui extendunt utilitatem horum
ad omnia distinguenda Genera, valde fallun-
tur, quod ex Genere liquet PROTEAE, ubi
omnes hæ partes multimode ludunt.

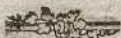
INVOLUCRUM. differentiam Ge-
nerum ingredi non potest, valde enim du-
bitaverim, an pars sit Floris an potius herbæ
& sæpius Bractea. Hujus suspitionis ansam
dederunt *umbellatæ*; videre saltim nequeo,
Calycem esse inferum, ubi corolla supera.
In umbellatis vel Petala intra marginem se-
minum vel intra quinque denticulos posita
sunt, qui genuinos calyces formant, adeo
ut *umbellatæ* absque involuero distingui &
possint & debeant.

PETALA, five plura sunt five pauciora, aliis notis characteristicis non accedentibus, Genera distinguere non valent, quod ex pluribus generibus patet, ubi Species differunt numero Petalorum e. gr. CACTI. &c. quin immo abesse possunt a Specie quadam, quæ convenienter characteri Generico Petala producere deberet, ut a MESEMBRY-ANTHEMO *apetalo* cet. patet. Interdum eadem Species Petalis gaudet, interdum vero caret. e. gr. AMANNIA *Latifolia*. In FRAXINO *excelsiore* etiam observavi flores cum Petalis.

Nec omnis differentia *Fructus* semper potestatem facit nova condendi Genera, ut CUCUBALUS *bacciferus* cum pluribus testatur.

Hæc sunt, quæ præfaminis loco monere volui, specimen hoc cujuslibet veri Botanici censuræ ea conditione subjiciens, ut si veritatem attingere mihi non ubique acciderit, dum errores, quos irrepsisse videat,
bene-

benevole corrigat non *Crantziano* *) more
perstringat; primus ero, qui observationibus
modestis convictus emendem; *AMICUS*
enim *Cato*, *Amicus Plato*, sed magis *ami-*
ca Veritas.

BOERHAAVIA.

Hoc Genus a VALERIANA rite di-
stingui non potest. Sola differentia esset,
quod corolla BOERHAAVIAE uniplicata,
plicata tamen saepius est oblitterata, huc acce-
dit VALERIANAM *Chinensem* & BOEK-
HAAVIAM *scandentem* adeo similes esse, ut
vix nisi Stamina numero recte dignoscan-
tur; inprimis dum Genus VALERIANAE
ita Stamina variet, ut Species sint Mo-
nandrae, 2drae, 3drae, 4drae & Hexandrae;
ut & BOERHAAVIAE dentur tam Monan-
drae quam Diandrae, quare Species VALE-
RIANAE ad BOERHAAVIAM amandandas
existimo.

A 4

CINNA.

*) *Henr. Joan. Niopom Crantz.* in operibus suis
omnibus.

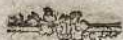

CINNA.

Nullam aliam ob causam Gramen hoc distinctum constituit Genus, quam quod stamen modo unum habeat. Si vero solus staminum numerus Genera distingueret, multa hac ratione essent laceranda. Partes omnes fructificationis ipseque habitus AGROSTIDI conveniunt, ita, ut planta CINNAE rectius videatur AGROSTIDIS species esse. Per annos eam colui & in quibusdam floribus tria vidi, quamvis rarius, stamina.

PHILLYREA, OLEA & CHIONANTHUS.

Omnia hæc tria genera sub unico OLEAE genere comprehendenda fore arbitror. Notæ distinctivæ OLEAM inter & CHIONANTHUM valde sunt insufficientes; quia calyx persistens & deciduus, laciniæ Corollæ breves, patentes vel longissimæ, erectæ, nux rugosa vel striata non Genera raro Species distinguere valent. PHILLYREA vero bacea monosperma solummodo differt; sed cum fructus hic commodius sub drupa quam baccis

baccis militari possit, ad OLEAM PHILLY-
REAE Species adnumeravimus, habitu quo-
que sic jubente.

NYCTANTHES *glauca*.

JASMINI est species, nisi utrumque
Genus in unum redigendum, quod rectius
mihi videtur. Corollam 8fidam & 5fidam,
potius subdivisiones ejusdem Generis, quam
bina distincta Genera formare posse credi-
mus. Quod, nisi valeret, eadem ratione
COTYLEDON *laciniata*, alia ut omittam,
Genus esset diversum. Quoad fieri potest,
limitibus justis circumscribendus est nume-
rus Generum, ne in pristinum chaos inci-
dat Scientia Botanica, Generibus non rite
fixis. NYCTANTHES *glauca*, propter
Corollam 5fidam verum est JASMINUM,
adeo ut totum Genus NYCTANTHES tan-
quam novum & superfluum merito exclu-
datur.

IRIS.

Nescio, qua ratione Dominus Eques & Consil. R. Aul. MURRAY falsum illum characterem Genericum huic Generi adposuerit. Unusquisque, qui vel minime in Botanicen introspectit, non potest non errorem observare. Apud IRIDES nostrates Europæas tubus corollæ pollicaris est, neque excludit existentiam tubi, quod sit factus. Negari quidem non potest, corollam primo adpectu hexapetalam se præbere, perspecto autem tubo, monopetalam esse constat. Quod autem re ipsa sit tubus, tanto citius patet, quanto certius constat, laminas, flore marcescente, non separatim, sed totam Corollam ad Capsulam usque simul deciduas esse.

Quare etiam duæ distinctissimæ species confunduntur, caractere Specifico omnino perverto, illo, quem designavit a LINNE, sublato. Hæc sunt *Florentina* atque *bisflora*, utrasque per plures colui annos, inveni- que a LINNE characterem esse verum, qui inter alia indicat *Florentinam* habere cau-
lem

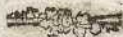
lem foliis altiore, *bifloram* foliis breviorē; novus vero iste character admodum est insufficiens; utraque enim vel subbiflora est vel subtriflora.

Nullam præterea rationem video, quæ caulis in Scapum mutatur. Si caulis eo discernitur a Scapo, quod ille & folia & flores, hic vero solum florem, elevet; qui vel hospes est in Botanicis videre potest, hoc loco non Scapum sed caulem agnoscit. Si hoc modo in Terminis Scientiæ Technicis vacillare incipiamus; timendum est, ne Barbaries in Scientiam iterum irruat, inprimis cum eo ventum est, ut quisque Botanophilus quasi spiritu quodam correptus, nova Genera novasque Species perpetuo condat.

MORAEA.

Character hujus plantæ Genericus non fecus ac IRIDIS fallus redditus est, corolla, quæ monopetala est, hexapetala nominata.

BLAE-

BLAERIA.

Ab ERICA male distinguitur unice propter stamina 4 & calycem 4 partitum, cum ERICA Stamina 8 & calycem 4 phyllum habeat. Hæ notæ tanquam nullius momenti non respiciendæ sunt, imprimis in Genere ERICAE, ubi corolla & calyx multis variat modis. Verum quidem est, ERICAM genus esse vastissimum; convictus autem sum, melius esse pauciora genera fixa, quam plura vaga condere, modo subdivisionibus Species distinguantur, ne sint difficiles.

OTHERA & ORIXA.

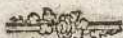
Duo sunt genera, quorum tamen essentialem characterem videre non possum, illa qui distinguat. Neque enim Petala oblonga & ovata efficere possunt differentiam Generum, nec stigma capitatum & sessile. Quam ob causam, si hæc adsumentur, nihil impedit, quo minus sub uno comprehendantur genere, donec fructus cognitus sit. Si forsan pericarpium esset bacca, SKIMMIAE sunt adscribendæ, quod dudum factum esse debuit.

debuisset, usque dum de Pericarpio certitudinem habuerimus. Genera, quæ non fixa sunt, pestiferam luem scientiæ semper adferunt.

TILLAEA.

Perpaucas habet notas, quibus genus fiat diversum. Perianthium 4 partitum & 5 phyllum, notæ sunt adeo levidentes, ut genera distinguere non valeant. CRASSULA notas omnes TILLAEAE characteristicas possidet, & quod magis est, nectarium CRASSULAE in Capensibus TILLAEIS licuit animadvertere. Numerum partium in hoc Genere non esse attendendum, inde apparet, quod TILLAEA *muscosa* proprium tum constitueret Genus, ob numerum ternarium, quem in quibusdam TILLAEIS, numerum etiam observavi quinarium. Quas ob rationes totum TILLAEAE Genus merito excludendum putamus.

BRU.

BRUNIA radiata & glutinosa.

Ambæ hæc Species proprium constituere Genus debent, ad BRUNIAM nulla ratione referri possunt, quum Germen sit inferum, quæ quidem nota generibus distinguendis sufficit. Novum igitur Genus constitui, quod STAAVIA dicitur in honorem indefessi LINNEANI Discipuli, œconomiae Directoris dignissimi, Dni. Martini STAAF, qui non modo omnem naturæ ambitum dexterrime amplexus est, sed Species Naturalium Chineses innumeras Dominis a LINNE inspiciendas misit, cum is quoque ille est, qui Gothoburgi Scientiam amabilem fovet, sustentat, omnibusque commendat.

Character Generis Naturalis.

- CAL.** *Perianthium commune* hæmisphaericum, foliolis plurimis imbricatis, linearibus. *Proprium* monophyllum 5 partitum, laciniis lineari subulatis, erectis.
- COR.** *Communis* convexiuscula, *propria* pentapetala, petalis oblongis, obtusis, erecto-patentibus.

STAM.

- STAM. *Filamenta* 5, subulata, basi perianthii inserta, Antheræ sub-rotundæ.
 PIST. *Germen* inferum, turbinatum, Styli 2 coaliti. *Stigma* didyimum.
 PER. *Nullum*. *Receptaculum commune*, planum, paleaceum, vel pilosum.
 SEM. solitaria, ovata.

Character essentialis.

Cor. 5 petala supera. *Stam.* calyci inserta. *Styli* 2 coaliti.

LOCUS.

In Systemate Sexuali PENTANDRIA. *Digynia* post GOMPHRENAM.
 In ordine Naturali AGGREGATAE.

Species.

STAAVIA *Radiata* foliis linearibus triquetris calyce radiante ²⁾ foliolis intimis coloratis.

Chry-

²⁾ *Calyx* communis dicitur radians, cum foliis calycis superiora in modum *Corollæ* floris compositi pateant.

Chrysanthemum ericoides coronatum

Cap. Bon. Spei. *Mor. Hist.* 3. f. 6.

p. 21. t. 3. f. 43.

- - *Breyne Cent* 165. f. 82.

- *Pluk mant.* 47. t. 451. f. 7.

Phyllica radiata *Linn.* *Amoen. Acad.*

4 p. 268. *

- - *Spec. Plant.* ed. 11. p. 283.

Brunia radiata *Berg* *Cap.* p. 58. *

- - - *Linn.* *Mant* p. 209.

- - - *Syst. Veg.* ed. XIV. p. 240.

Deser.

Radix perennis, lignosa, ramosa.

Caulis fruticosus, pedalis, bipedalisve,

crassitie pennæ cygni, erectus,

teres, foliatus, a casu foliorum

cicatricatus, determinate ramosus,

(di seu trichotomus), ramis virga-

tis, pilosis.

Folia sparsa, approximata, erecto-pa-

tentia, petiolata, linearia, triquetra,

acuta, saturate viridia, apicibus

fuscis; juniora pilosa, pilis raris,

adultiora nuda, canaliculata, per-

sisten-

sistentia.

Fulcræ: Petiolus linearis, brevissimus, erectus.

Pubes. Pili simplices.

Inflorescentia aggregata, terminalis.

CAL. *Perianthium commune* magnitudine Fructus Piperis, foliolis obtusis, basi pilosis, exterioribus brevioribus, rudibus, interioribus albidis, longitudine disci, patentibus, radium mentientibus.

COR. *communis fulca*, minime glutinosa.

PER. nullum. *Receptaculum* pilosum.

STAAVIA 2 *Glutinosa* foliis linearibus triquetris, calyce radiante, foliolis omnibus coloratis.

Muscus clavatus Æthiopicus, arborescens, foliis varie inflexis, seminibus Lithospermi *Pluk. amalb.* p. 149. t. 431. f. 1.

Brunia glutinosa *Berg Cap.* p. 57. *

• • *Linn. mant.* II. p. 210 *

• • • *Syst. Veg. ed. XIV.* p. 240.

B

Descr.

Descr.

Radix perennis, lignosa, ramosa.

Caulis fruticosus, pedalis bipedalisve, crassitie pennæ Cygni, erectus, teres, sulcatus, a casu foliorum cicatricatus, ramosissimus, ramis proliiferis, erectis, pilosis.

Folia sparsa, approximata, erecto-patentia, petiolata, linearia, triquetra, obtusa, saturate viridia, apicibus puncto calloso fusco, juniora pilis raris sæpe adspersa, adultiora nuda, caniculata, persistantia.

Fulcra Petiolus linearis, brevissimus, erectus.

Pubes pili simplices.

Inflorescentia aggregata, terminalis.

CAL. *Periantium commune* magnitudine Pisi, foliolis basi biglandulosis, disco longioribus, albidis, patentibus, radium mentientibus.

COR. communis fusca, valde glutinosa.

PER. Nullum. *Receptaculum* paleaceum.

Obs. Differt a præcedenti, cui valde similis.

α.) caule prolifero.

β.) foliis Perianthii communis omnibus coloratis, disco longioribus.

γ.) corolla communi glutinosa.

δ.) Receptaculo paleaceo.

CALODENDRON.

Variat numero staminum, quæ raro sunt 4 plerumque, 5 sæpe 6. Nectario 5 phyllo a DICTAMNO differt; Qui character, si forte hoc Genus distinctum reddat, DICTAMNUS *Capensis* eliminandus est, cum planta sit una eademque.

CAROXYLON.

Habitu & pluribus Fructificationis partibus affinis est SALSOLAE. SALSOLÆ character essentialis est semen spirale, quæ etiam

nota hoc in Genere exstat, ut non dubium sit, quin Species fiat SALSOLAE. *Perianthium* illud diphylum, quod CAROXYLO additur, potius nominaverim Bracteas, quibus cum plurimis SALSOLIS convenit: *Squamæ* 5 nectariferæ, pluribus SALSOLIS sunt, *Stylusque* simplex, quo minus distinguat, impedit, quod in SALSOLIS variet inter 1 - 5. Quo quidem videri potest, CAROXYLON distinctum Genus non constituere. Descripta igitur est planta eadem sub Genere SALSOLÆ nomine *aphyllæ*, loco certe genuino.

VAHLIA & RUSSELIA.

Utrumque Genus una eademque est Planta. Si D. Equ. & Conf. R. Aul. MURRAY vidisset: Nova Genera Plantarum p. II p. 36. Equitis Dni. THUNBERG, in hunc nunquam incidisset errorem, nam idem est character Generis VAHLIAE ac RUSSELIAE in supplemento. Præterea non mihi persvadeor assumi posse Genus ejusmodi characterem ac VAHLIA. *Flores calyculati Sparsi. Capsula.* His enim non dignosci potest

potest a multis aliis Generibus, nec juste determinatur.

VAHLIA itaque hoc in loco excludatur; at tamen cum nomina Generica a Botanico dicta, sancte servanda sunt, novum itaque genus imposui nomen VAHLIÆ in honorem amici nostri æstimatissimi, Botanici omnino solertissimi Domini Professoris *Martini VAHL*, Norvegico-Bergensis h. t. Floræ Danicæ Editoris dignissimi.

VAHLIA.

Character naturalis.

CAL. *Perianthium* duplex, persistens; *exterior* monophyllus, lateralis, trilobus, lobo intermedio longiore; *interior* monophyllus, quinque-partitus, lanciniis lanceolatis.

COR. *Petala* 5, contra solem spiralia, Securiformia³⁾, erecta, calyce longiora.

B 3

STAM.

3) *Securiformis* dicitur figura oblonga, basi angustata, uno latere falcato, altero latiore, semicirculari.

STAM. *Filamenta* circiter 16, ad medium connata. *Antheræ* oblongæ.

PIST. *Germen* subrotundum, 5 striatum, superum. *Stylus* nullus. *Stigmata* 5, oblonga, sessilia.

PER. *Capsula* subrotunda, umbilicata, 5 fucata, 5 locularis, loculis monospermis.

SEM. solitaria, oblonga.

Character essentialis.

Pentagyna. *Cal. exterior* monophyllus, lateralis. *Petala* 5, securiformia.

Caps. 5 locularis.

LOCUS.

In systemate MONODELPHAS inter & DODECANDRAS, post PENTAPETEN.

- - Ordine naturali inter COLUMNIFERAS.

Species.

VAHLIA 1. *Tastuosa.*

Synonyma invenire non potui.

Ha-

Habitat in Insula Isle de France dicta.

Descr.

Radix perennis, lignosa.

Caulis arboreus, solidus, erectus, teres, nudus, ramosus; ramis sparsis patentibus, inferne nudis.

Folia ad apices ramorum sparsa, patentia, petiolata, cordata, acuminata, inæqualiter dentata, nuda, glabra, venosa, plana, decidua.

Fulcra.

Petiolus linearis, mediocris, insertus, patens, glaber.

Stipulæ nullæ.

Pedunculus communis, axillaris, solitarius, patens, teres, bracteatus, petiolo longior.

Bractæe sparsæ, lanceolatæ, caducæ.

Inflorescentia corymbosa.

LACHENALIA.

Eadem est Planta ac PHORMIUM *alooides*. PHORMIUM tam *Alooides* quam

Orchioides habitu omnino sunt diversi & a caractere PHORMII *tenacis* distincti; sub genere itaque PHORMII excluduntur, & ad LACHENALIAM referuntur.

CRINUM *africanum*.

Hæc planta ad CRINUM pertinere non potest, cum Germen sit superum. Novum itaque Genus constitui & nominavi MAUHLIAM in honorem Nobilissimi D. Johannis MAUHLE, qui solus pecuniam mihi suppeditaverat ad servandum in Patria Museum Immortalium a LINNE, quod tamen numerata licet eadem pecuniarum Summa, nescio quo fato exteris cessit. Præfuit laudatus Litterarum Patronus, plures per annos, apud Chineses præfens, Svecorum ibidem longinquis commerciis, unde redux, dici non potest, quanto Fervore & Impetu Res Patriæ oeconomicas juvare & promoveri conatur.

MAU-

MAUHLIA.

Character Naturalis.

CAL. *Spathæ* 2, oblongæ, acutæ.

COR. monopetala, infundibuliformis. *Tubus* limbo brevior, sensim ampliatus. *Limbus* 6 partitus, laciniis oblongis, obtusis, planis, erectiusculis, æqualibus.

STAM. *Filamenta* 6, apice tubi inserta, laciniis opposita, limbo breviora, filiformia. *Antheræ* incumbentes.

PIST. *Germen* superum. *Stylus* filiformis, longitudine Staminum. *Stigma* simplex, integrum.

PER. *Capsula* ovata, triquetra, trilocularis, trivalvis.

SEM. plura.

Character essentialis.

Corolla infera, limbo sexpartito, laciniis æqualibus.

LOCUS.

In Systemate *Hexandristas* inter &
Monogynistas post PONTEDE-
RIAM.

In Ordine Naturali inter SPATHA-
CEAS.

*Species.*MAUHLIA 1. *Africana.*

Hyacinthus africanus, tuberosus, flo-
re coeruleo umbellato, *Breyn.*

prodr. 1. p. 39.

- - - - - icon 23. f. 10.

- - *Comm. hort.* 2. p. 133. t. 67.

- - *Seb. thes.* p. 29. t. 19. f. 4.

Hyacintho-affinis tuberosâ radice, um-
bella coerulea inodora *Herm.*

Lugd. p. 327.

- - *Pluk. Alm.* p. 187. t. 195. f. 1.

Polyanthes floribus umbellatis. *Linn.*

Virid. Cliff. p. 29.

- - - - - hort. — p. 126.

- - - - - *Roy. Lugd. Bat.* p. 27.

- - - - - *Mill. dict.* t. 210.

Crinum

Crinum africanum. Linn. Spec. Pl. ed.
II. p. 420.
Syst. Veget.
ed. XIV. p. 319.

Habitat C. B. Spei, unde bulbos, benevolentia Amicorum Celeberrimorum D. Joh. DASSAW Mercatoris primarii (vulgo Superchargo) & Dni. Francisci Pauli HALBMEYER Chirurghi primarii ad societatem Mercaturæ Indicæ Orientalis, habui. Floruit mihi Novembri mense anni 1784.

Descr.

Radix perennis, bulbosa, bulbo tunicato.

Folia radicalia plura, Scapo breviora, erecta, linearia, plana, (Narcissi) integerrima, glabra, nervosa, carnosa.

Scapus pedalis & ultra, crassitie digiti minoris, fistulosus, erectus, teres, glaber.

Inflorescentia. Umbella simplex, multiflora.

COR. coerulea.

CANA.

CANARINA.

Differt a CAMPANULA solo numero, qui cum in terra macra crescit, sapissime est quinarius, ideoque Genus excludendum. Specie quoque eadem est cum CAMPANULA *Canariensi*.

WURMBAEA.

Eadem est ac MELANTHIUM *monopetalum*, mihi que persuadeo illam non posse distinctum formare Genus. Corolla est quidem monopetala, sed facillime in 6 partes æquales separatur, quæ etiam respicienda non est, dum coetæræ partes fructificationis conveniant.

ANDROMEDA.

Cum Genus hoc ab ERICA non aliter distingvatur, quam solo numero, excludendum & ad Genus ERICAE reducendum esse videtur. ANDROMEDA *Dabaci* & *Droseroides* utræque octo habent stamina, quare ab ERICA forsitan separatae sunt ob foliationem

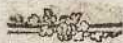
nem in ANDROMEDIS alteram, quæ in ERICIS opposita, quod minime sufficit.

CHAMIRA.

Si hoc genus sit diversum, aut ad HELIOPHILAM, accedat, nulla certitudine dicere queo, cum copia non mihi fuerit flores ejus satis examinandi. Id saltem constat, quod eadem sit ac HELIOPHILA *circaeoides*. Innotuitque mihi, utraque exteriora Calycis foliola, in pluribus HELIOPHILLIS, basi esse faccata, licet minus quam in CHAMIRA.

GALAXIA.

A Genere IXIAE distincta Stamini- bus monadelphis & stigmate multipartito. Hi characteres valde sunt insufficientes, & crediderim melius esse cum a LINNE, in Supplemento, eam ad IXIAM referre, ubi GALAXIA *ovata* dicitur IXIA *Galaxia*, & *graminifolia fugacissima*.

SISYRINCHIUM.

Situs staminum Monadelphus est, a Genere itaque MORAEAE nullo caractere diversum, Species itaque MORAEAE adscribendas esse patet.

RHODIOLA.

Habitus hujus Plantæ omnino SEDI est. Attamen in Systemate sexuali tum numero partium, tum & Classe, a SEDO separata. Quod non continuo sit Dioica, pluribus annis in herba viva, observavi, dum foeminea ab anno 1781 vel plures vel pauciores flores hermaphroditos habuerit. Stamina plerumque sunt octo, tamen non raro Flores tam masculinos quam hermaphroditos decandros & flores hermaphroditos & foemineos pentagynos vidi. Eo patet, hanc plantam proprium Genus non constituere, sed ad SEDUM esse reducendum.

VERATRUM.

MELANTHIO adeo simile est, ut distingvi nequeat, quare VERATRI Species
ad

ad MELANTHIUM pertinere debent, Capsulæ trinæ MELANTHII connexæ, VERA-TRI e contrario separatæ. Cum itaque nullæ præterea notæ distinguant, ad unum idemque Genus amendanda sunt.

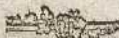
VALANTIA.

A GALIO hoc Genus eo fuit distinctum, quod sit Polygamum. Sed secundum omnem rationem Genus hoc ideo evanescere debet, quod non sit naturale, hinc VALANTIAE Species ad GALIUM transferendas esse nullus dubitat GALII flores læpe Polygami, quemadmodum alterum semen non raro abortit.

ATRIPLEX.

Species hujus sub CHENOPODIO militari possunt. Habitus & omnes partes fructificationis hanc meam demonstrant sententiam. Flores foeminei respectu Calycis differunt, hæc vero differentia, tanquam vilioris momenti, subdivisionibus Generis inter-
vire potest.

Sup-

Superest, Lectores omnium ordinum Humanissimi! ut LINNEORUM, integrum per Iustrum Discipulus, manes Præceptorum, Commentariis Lipsiensibus vol. XXV. Part. I. p. 106 impie corrosos, integritati restituere conetur.

Auctorem Criseos nec *Scientiæ* nec *Svecorum* nec LINNEORUM fuisse amicum, iudicium de Speciebus in Supplemento memoratis p. 106. lin. 18. sqv. ita satis innuere videtur, dum injuriosa hæc verba profert: "*Accepta, inquit, erunt Botanicis præsertim iis, qui nihil perfecti vel certi esse opinantur, nisi quod LINNEORUM nomine Sigillum veritatis certitudinisque obtinuerit.*" Omnibus veris Botanicis *Supplementum* hoc acceptum fuisse credo. Quemadmodum enim ante seniore a LINNE nulli, ita nec hodie multis illa contigit Felicitas, illa Gloria, ut adæquatos Rerum naturalium Characteres investigare valuerunt,
quare

quare etiam Germanicorum facile Princeps
 Botanicorum Nob. D. NIC. JAQVIN illos
 in opusculis posterioribus tentare ausus, vix
 ac ne vix quidem fuit. Id veritatis sigillum,
 quo scientia, Meritis LINNEANIS, cre-
 vit, in eo consistit, ut species omnes, quas
 suis in scriptis adoptaverint, notis condeco-
 rentur adeo distinctis, ut neque de Genere
 neque de Specie ullum remaneat inventori
 dubium, dum apud vulgum Neotericorum
 omnia perpetuo confundantur.

Paulo postea Idem: "*Videndum, in-*
quit, quoad jugo Boreali hinc se submit-
tent Botanici atque rerum Botanicarum
equi competentesque iudices." Quod si
 leges, quibus cautum iverit Botanicus Bore-
 alis, ne quisque post hæc Genera & Species
 Plantarum ad libitum fingere, rite constitu-
 ta dirimere vel coacervare, sine crimine
 possit, pro Jugo agnoscat fessus inde Criti-
 cus; habet certe de quo queratur, cur Ephip-
 pia optet, cur Jugum excutere Germanis
 svadeat.

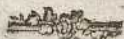
At Leges iuste sancitas sancte observando Genera non nisi fixa adoptare, dubia indeterminata & omnino falsa exterminare. Plantis pro novis venditis vera nomina & Loca tribuere, nec ut male fieri solet, falso nomine bis vel ter in Systemate repetere. *Hoc opus, hic Labor*, adeo ut Jugum dici non possit! Exempla sint, quæ in *Dissertatione* superius attuli.

Præterea Botanicos, quibus Germaniam eminere, p. 135. perhibet Criticus, cum in plurimas Scientiæ Leges non semel peccaverint, adeo "*aquos competentesque Judices*" esse vix crediderim, ut cum Divis nostris a LINNE comparari semet ipsos se facile patiantur. Patet hoc Scripta Germanorum cum LINNEANIS diligentius conferenti.

Dum Celeberrimus a LINNE in *Supplementi* præfamine se multa, præcipue ad characteres & differentias pertinentia in nova editione Systematis, emendaturum pollicetur, dubitat Criticus p. 107. lin. 12. & quidem his verbis. "*At enim vero ni fallimur*"

"*limur hæc reservatio est illusio lectorum.*"
 Quam injusta sit hæc Reprehensio, monstrat
Supplementum, monstrabunt aliquando plu-
 res ordines naturales. *Palmarum* puta *Li-*
liaceorum, Graminum &c. Systema Mam-
maliium, opera plura dudum elaborata, in
 musco Dni. SMITH, hodie servata, unde
 colligere licet Dnum. a LINNE *Filium* pro-
 missa servaturum, si Deus longiorem vitam
 concesserit. Qui pauca ARTEDII, HAS-
 SELQVISTII, LOEFLINGII, nostratium,
 opera posthuma noverit, num dubitare pos-
 sit, quin adhuc vivi plura & excellentissima
 præstassent, immatura morte nunc deperdita.
 Nob. a LINNE junior morte impeditus Sy-
 stemata Naturæ non emendavit, Ergo Lecto-
 res elusit! Qualis conclusio? Quenam æqui-
 tas? Quæ erga Divos pietas?

Ad SCOPOLIAM ita pergit Criticus
 p. 114. Lin. 34. "*At quarta hæc jam est*
planta, quæ per aliquod tempus hoc no-
mine Generico fuit insignita, vid. Com-
ment. Lips. Vol. XXIV. p. 247. Quos-
que tandem progredietur temeraria & ar-

"bitraria nominum Genericorum immu-
"tatio? Ita ne a chaos, in quod Botanice
"recidere videtur, reservabitur, an poti-
"us in illud præcipitetur?" Genera
 Plantarum quatuor diversa celeberrimo
 Domini SCOPOLI nomine fuisse insignita
 negari non potest. Notum vero est SCO-
 POLIAM Dni. JAQVIN verum esse HYO-
 SCYAMUM, SCOPOLIAM Dni. ADAN-
 SON veram RICOTIAM, SCOPOLIAM
 Dni. FORSTER Plantam esse propter defi-
 cientes characteres, non admittendam. No-
 men igitur SCOPOLIAE necessario erat ex-
 cludendum, donec novum innotuerit Ge-
 nus SCOPOLINAE memoriae dignum. Ta-
 lis est Planta, quæ in GYNANDRIA oc-
tandria occurrit quartum SCOPOLIA dic-
 ta, & de qua Divus a LINNE in Supple-
 mento (p. 61.) *In Memoriam, dicit Joh.*
Antonii SCOPOLI, auctoris Floræ Car-
niolicæ aliorumque operum, quæ omnia
Botanicum diligentissimum & accuratis-
simum demonstrant. Videatis Lectores,
 quo

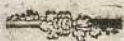
quo Jure perstringitur gratus nostri Botanicorum in merita animus.

Num vero Nomina Specifica non uno, sed pluribus Speciebus communia merito sunt mutata? Qualia sunt AVENA *Capensis*, EXACUM *pedunculatum*; & *Sessile*, AMANNIA *coccinea*, CONVULVULUS *fruticosus*, CHENOPODIUM *purpurascens*, TULBAGIA *Capensis*, GETHYLLIS *afra*, WEINMANNIA *pinnata*, PLINIA *rubra*, CROTALARIA *capensis*, OROBUS *Panonicus*, & DISA *uniflora* 4).

Uterius: restat, inquit, *plura incerta, quæ jam ipse Editor clarissimus circa plantas plures adnotavit, ut taceamus ea,*

C 3 *quæ*

- 4) Vituperanda potius nomina vel sesquipedia vel nauseosa, quæ criticus non recenset, & quarum Specierum descriptiones a LINNEANIS characteribus ita recedunt, ut nesciam, a quo sumta. Talia nomina Specifica sunt, *unemateia* in EHRHARTA, in CARICE vero *Leucoglochis*, *Chordorbiza*, *Heleonastes*, *Leptostachys*, *Drymeia*, *agastachys*, in LICHENE, *Baomyces* & *Icnadophila*, alia ut omittam.

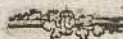
quæ nobis talia videntur (pag. 134. l. 20. Melius ex mea Sententia fecisset Criticus incerta illa adnotare, quam sine probatione observationes LINNEANAS Incertitudinis redarguere voluerit. Quodsi enim Criticus illas pro incertis habeat neminem esse, qui hoc curet, spondeo. Æternæ sunt veritates. Momo satisfaciet nullus.

Pag. 134. lin. 26. ita habet Criticus,
 "Prius autem quam commentationi huic
 "finem imponamus singularem Editoris me-
 "thodum tangamus, qua aliorum virorum
 "meritissimorum observata silentio transe-
 "at, quantumvis cum suis convenient,
 "scilicet ideo ut videtur, ut Ipsius habe-
 "antur inventa & observata. Quare enim a-
 "lias ut hanc solum nominemus SCHREBE-
 "RI monographiam SAXIFRAGÆ Sar-
 "mentosæ tacuisset, quæ diu publici juris
 "facta est, & plantæ hujus historiam egregie
 "illustrat." Quod a LINNE aliorum obser-
 vata laudare non intermiserit ex toto Supple-
 mento satis superque constat. Dum vero
 SCHREBERI monographiam non habuerit,
 opu-

opusculum hoc excitare non potuit. Si hoc pro peccato reputari deberet, quæritur, an ne majus sit SCHREBERI, qui fasciculis *die Saugthiere* inscriptis plurimas citationes oblitus fuerit; vel immortalis Dni. ab HALLER, quem in *Bibliotheca Botanica* non meminisse novimus Laur. ROBERGI, *Tractatum: Grundvahl till Plante Kenningen* Upsl. 1730. 16mo. cum figuris. Talia LINNEO vitio vertere potest nullus nisi atterrima motus Invidia juxta velus illud: *male de aliis non cogitat, qui non ipse malus sit.*

Pag. 135. lin. 1. "Deinde cur, inquit, Baccharidem Dioscoridis, si, ut monet, perperam ita dicitur hoc nomine insignitam relinquit in tot & tantis ex arbitrio factis mutationibus. Cur alia multa, quæ ipse jam dubia vel falsa proposuit ita dedit? ideo certe ut hoc ipso Supplemento Plantarum nomina & cognitio confundatur, quantum poterat fieri, atque hæc confusio in nova, quam meditatur, Systematis editione in ordinem redigatur." BACCHARIAM Dioscoridis non

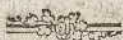
esse plantam a DIOSCORIDE memoratam jure dixit a LINNE, & nomen reliquit, usque dum vera DIOSCORIDIS planta innotuerit. Nullam igitur aliam ob causam hunc locum adduxi, quam ut inde videant æqui judices, quam injuriosius sit in laudandos Divi a LINNE manes criticus omnis modestiæ nescius. Scammata numne indicia sunt singularis Critici in *Supplementi* Editorem Invidiæ & Criseos nocendi animo susceptæ? Quæstio hæc non modo morosa est, sed & responsum maxime injuriosum. Præterea Lector quisque modo æquas fuerit dubitare non potest, quin particulare Criticus in Ds. a LINNE odium ubique monstraverit, quoties hõrum in Supplementis laudabiles conatus injuriosa crisi perstrinxerit.

"Attamen pergit Criticus pag. ead. l. 9,
 "his verbis. *Sed aut vehementer fallimur,*
"aut metuimus, ne si uno & solo Editoris
"studio opus hoc conficiendum & caracte-
"res ex siccis Plantarum Speciminibus se-
"pe imperfectis formandi erunt, hæc con-
"fusio potius augeatur quam tollatur; E-
"tenim

"tenim aliorum Botanicorum merittissimo-
"rum observationes in vivis plantis in-
"stituta, iis, quas ex siccis extricuerit
"LINNEUS repugnabunt, neque igitur
"contra veritatem LINNEANAS muta-
"tiones sequi poterunt Botanici. Sed Sy-
"stematis compositio labor est viribus uni-
"us viri si vel summi Botanici major, nisi
"totidem quotannis fere repetitas Systema-
"tis editiones & mantissas quot LIMNÆ-
"US Pater dedit, expectare velis, at ex
"vivis Plantis noviter detectis summa so-
"lertia observatis & juxta Botanices le-
"ges disquisitis colligendi sunt a pluribus
"characteres, indeque formandum Syste-
"ma." Quam infausta fuerint scripta col-
legialiter elaborata monstrant inter alia in-
scipidæ Neotericorum Farragines, quales
sunt Historiæ Anglorum universalis, Ency-
clopædia Gallica & quotquot sint Pharmaco-
pææ Collegiorum nostri temporis Medi-
corum.

Quod si vero in his peccaverint Colle-
gæ, quid tum expectandum, si multorum il-

lotis manibus Systema compingeretur Animalium vel Plantarum?

Non unus fuit & alter, sed Principes sui temporis Botanici, qui fere omnes Systematis aliquid condere tentarunt, fortuna licet dissimili.

Accidit in his, immortalis a LINNE ut Systema ejus vegetabile præ aliis saperet summis in arte viris, & adhuc non minus pro facillimo quam certissimo habeatur.

Attamen non desunt, invidia moti qui inevitabiles Systematis defectus taxant, rodunt incapaces meliora præstandi. Factum hinc est, ut LINNEANA omnia morosus perstringat Criticus. Dubitat num possit Systematicus Svecus in Angulo boreali constitutus australes Plantas aliter ac ficcas contemplari.

At nescire videtur, qua industria Botanicorum facile Princeps Flores ficcos aquæ callidæ vaporibus sciverit naturalem induere faciem.

Nescire quoque videtur quam horrendi emanaverint Errores geniti a Plantis

tis in Hortis male tractatis, quales in Germania præsertim occurrunt.

Transmissæ sunt nostris a LINNE omnium facile Regionum Plantæ, quas suum in Systemate Locum assignare alius non potuit.

Crescente igitur Specierum numero, si creverint Mantissæ & Supplementa habet Botanicus orbis, de quo gaudeat, non indignatur.

Nescio igitur, qua ratione Criticus LINNEORUM laudatissimam industriam perpetuo increpet?

Pag. 135. recenset Criticus Botanicos Germaniæ clarissimos, ut. "Du ROYUM,
"EHRHARTUM, FORSTEROS, GLE-
"DITSCHIUM, HEDWIGIUM, JA-
"QUINUM, KOELREUTERUM, ME-
"DICUM, MURAYUM, SCHREBE-
"RUM & WEBERUM. Horum merita
"quis negat? At dum pergat nonne Hi,
"junctis Anglorum, Danorum, Gallo-
"rum, Italarum, Russorum & Suecorum
"observationibus & consiliis institutis, ite-
"ratis in hortis disquisitionibus Systema
"forma-

*"formaturi essent, quod firmitus esset isto,
 "cujus compellationi unius, qui in Sveco-
 "rum angulo mundi non alias novas vidit
 "plantas nisi per alios ad eum missas, ope-
 "ram etsi assiduam dat, Et quod characteri-
 "bus a siccis plantis formatis innititur."*
 Quando pergit *nonne* &c. dissimulare non
 possum, quin Dni. a LINNE, quamvis in an-
 gulo orbis siti, certius quam alius quisque po-
 tuerint de novo Genere, novaque Specie ju-
 dicare. Etenim omnes adhuc dum notæ
 plantarum Species ipsis ad manus fuerunt,
 unde de novis æquum judicium ferre potue-
 runt; neque in his illos errasse constat. Va-
 leant igitur Errores borealibus nostris LIN-
 NEIS immerito debiti; Valeant critici no-
 stri in Summos artis Magistros, in Illustris-
 simos Dnos. a LINNE injuriosa opprobria;
 Faciant meliora, qui possunt, sed illæfos re-
 linquant Divos summorum manes virorum,
 qui magna præstiterunt.

D. D.

73

DISSERTATIO BOTANICA

DE

MORAEA.

QUAM

CONSENSU EXP. FAC. MED. UPSAL.

PRÆSIDE

CAROL. PET.
THUNBERG,

EQUITE AURAT. REG. ORD. DE VASA,

MEDIC. DOCT. PROFESS. MED. ET BOTAN. REG. ET ORD., ACAD. CÆSAR.

NAT. CURIOS. REG. SCIENT. HOLMIENS. SOCIET. SCIENT. UPSAL. PATR.

HOLM. BEROL. NAT. SCRUT. LUND. HARLEM. AMSTELD. ZELAND. NIDROSIENS.

MEDIC. EDIMBURG. ET NAT. STUDIOS. IBID. MEMERO; NEC NON ACAD.

MONSPELIENS. AGRICULT. PARIS. FLORENTIN. ET BATAVIN. IND.

OR. CORRESPOND.

PUBLICÆ EXAMINANDAM SISTIT

ZACHARIAS COLLIANDER,

STIPEND. REG. SMOLANDUS.

IN AUDIT. GUST. MAJ. D. VIII. DEC. MDCCCLXXXVII.

H. A. M. S.

UPSALIÆ,

LITTERIS DIRECTOR. JOHAN. EDMAN.

m. Poursif

